

GUIA
DIDÀCTICA

LES AVENTURES DELS GATS ALATS

CATWINGS

Ursula K. Le Guin

Il·lustrat per S. D. Schindler

Guia desenvolupada per Marta Costa

© Editorial Flamboyant

Una nit, la Sra. Jane Tabby va somiar que podia volar i fugir de la vida dura a la ciutat. Però ja se sap: els gats no poden volar! Quan, poc després, van néixer els seus cadells va entendre el significat d'aquell somni. Havien nascut amb ales! Ells podien marxar i buscar una vida millor. Què els espera, més enllà dels límits de la ciutat?

Els quatre contes d'aquesta sèrie, tots reunits en un mateix volum, narren les aventures d'uns gats alats en un món on els gats no tenen ales.

L'autora, Ursula K. Le Guin, és una de les escriptores més rellevants de la literatura nord-americana, en especial de la literatura fantàstica i de ciència ficció. Aquests contes poden ser la porta d'entrada als lectors més joves a la resta de la seva obra. Poden continuar, per exemple, llegint la sèrie de fantasia dels *Contes de Terramar* i, més endavant, la seva obra per adults.

QUÈ SABEM?

ABANS DE LA LECTURA

Per començar, us proposem una guia amb alguns aspectes que podeu tractar, desenvolupar o debatre a l'aula:

- **El gènere fantàstic.** Què és? Quins contes han llegit que hi encaixin? Els agrada o tenen altres preferències? Per què?
- **L'autora.** Què en saben, d'ella? Coneixen algun escriptor o escriptora que escrigui històries fantàstiques o de ciència ficció?
- **Les sèries.** Han llegit llibres que pertanyin a una sèrie? Quins? Els agrada saber que podem trobar més històries sobre els mateixos personatges i les seves aventures en llibres diferents i consecutius?

- **El tracte a la diferència.** Coneixen algun conte que parli d'aquest valor (*L'aneguet lleig*, per exemple)? Què passa quan algú és diferent a la resta? Pot ser un problema? Per qui? S'han sentit malament alguna vegada per ser diferents en algun aspecte?

Els protagonistes del llibre que estan a punt de llegir són físicament diferents a la majoria... descobriu-ho!

Analitzeu breument els paratextos del llibre. Podeu començar per la coberta. Llegiu-ne el títol: *Catwings*. Quina traducció en faríeu? Quin tipus de protagonistes tindrà el llibre? Quants gats hi ha, a la coberta? Tots tenen ales?

Observeu les dues fotografies de l'autora que obren i tanquen el llibre (pàgines 3 i 174). Què us transmeten? Per què creieu que tenen un lloc tant visible i són tan grans?

A la primera solapa s'hi explica l'anècdota de com se li va ocórrer a l'autora escriure aquests contes. Llegiu-la en veu alta. Ursula K. Le Guin es va preguntar què passaria si els gats tinguessin ales. Què en pensen? Què creuen que passaria?

Llegiu els títols dels quatre contes i la breu sinopsi que els introdueix per tal de crear curiositat i expectativa (pàgina 7). Algun dels contes que els crida més l'atenció? Si no voleu treballar tots els contes a classe, pot ser una manera d'escollir-ne un entre tots. Tot i que hi ha temes transversals com ara la llibertat o la diferència, cada conte dona peu a parlar i debatre temes diferents. Si la idea és fer un club de lectura o dinamitzar una conversa abans i després de llegir un dels contes, a la darrera pàgina d'aquesta guia hi trobareu una llista de temes interessants que deriven fàcilment de cadascun dels contes. Evidentment, les lectures són sempre diverses i úniques i, per tant, s'ha d'entendre aquesta guia com un punt de partida suggeridor que podeu enriquir segons el grup, les edats i els interessos que tingueu.

Les il·lustracions que acompanyen el llibre són les originals, és a dir, les que van acompanyar la primera edició dels contes. Podeu preguntar-los quin tipus d'il·lustració creuen que acompanyarà els textos: abstracta?, simbòlica?, realista?, científica? Per què ho creuen.

LLEGIM I MIREM DURANT LA LECTURA

Tant si feu una lectura col·lectiva com individual, demaneu al vostre alumnat que pari atenció a diferents elements, tant formals com de contingut.

L'estructura. Els contes s'estructuren per capítols. Això els ajuda o els entorpeix en la lectura?

El vocabulari. Hi ha paraules o expressions que no coneixen? Coneixen tots els animals que apareixen a les històries? Com anomenen als humans, els gats alats?

Les il·lustracions. Acompanyen bé el text? Ajuden a entendre millor la història? Aporten informació addicional? S'han fixat que cada conte té una icona diferent que l'identifica (a l'índex les trobareu totes juntes i, al llarg del llibre, sota el número de pàgina de les pàgines parells)?

FEM DESPRÉS DE LA LECTURA

Pregunteu-los si han gaudit amb la lectura i si hi ha algun aspecte de les històries que no han entès o que els hagués agradat que fos d'una altra manera.

Aprofiteu per reprendre el debat inicial sobre el tracte de la diferència:

- En algun moment algun personatge s'adona que ser diferent és un problema? Per què és un problema? Com es resol? Si en el llibre no es resol, com es podria resoldre?
- Tots els éssers humans tracten de la mateixa manera els gats alats? La Susan i en Hank, el senyor que porta la Jane a la televisió, la velleta que cuida la Sra. Tabby, els treballadors de la demolició... Tots s'adonen que els *catwings* són diferents a la resta de gats, però reaccionen de diferent manera. Com ho fan?
- S'han sentit malament per ser diferent a la resta alguna vegada? Ho han explicat? Com ho han resolt?
- Que pensin en persones que considerin diferents per algun motiu. Què senten envers aquesta persona? Por, curiositat, ganes de riure, enveja, empatia...? Per què pensen que es senten així?

A continuació teniu dues propostes d'activitats més concretes. Inclouen una fitxa amb la informació bàsica i una explicació amb el desenvolupament de l'activitat i exemples.

RETRAT DE L'AUTORA

Nivell	Cicle Mitjà i Superior i Primer Cicle d'ESO (8-14 anys)
Materials	Ordinador amb connexió a Internet i editor d'imatges (opcional) Cartolines din A3 i fulls acetats Retoladors permanents, ceres, pintura acrílica, etc. Impressora Cola, cinta adhesiva
Àrea de coneixement	Llengua Expressió artística: visual i plàstica
Objectius	Conèixer la vida i obra de l'autora, Ursula K. Le Guin. Realitzar un retrat de l'autora a partir del seu imaginari.
Competències bàsiques. Àmbits i dimensions	Àmbit lingüístic: Dimensió Comprensió lectora / Dimensió Literària / Dimensió Plurilingüe i intercultural Àmbit digital: Dimensió instruments i aplicacions / Dimensió tractament de la informació / Dimensió comunicació interpersonal i col·laboració Àmbit expressió artística: Dimensió interpretació i producció / Dimensió imaginació i creativitat
Durada	Entre 1 i 3 sessions (60 minuts)

DESENVOLUPAMENT

L'activitat consisteix en realitzar un retrat artístic en homenatge a l'escriptora a partir d'una fotografia seva. Per tal que el retrat realment transmeti la manera de ser i d'escriure d'Ursula K. Le Guin, primer l'haureu de conèixer una mica millor. Per tant, començareu per:

1. Investigar qui era, conèixer una mica la seva vida, interessos i idees. Al llibre hi ha una breu biografia a la pàgina 4, però caldrà documentar-se més.
2. Investigar la seva obra: de quins temes tractaven les seves obres, si hi ha personatges o localitzacions especials...
Podeu anotar la informació que trobeu interessant i fer-ne un petit resum o compartir-la amb els companys i companyes. A continuació:
3. Busqueu una fotografia de l'autora a Internet que us inspirei. També podeu utilitzar les que surten al llibre.
4. Damunt de la fotografia hi col·loqueu un paper acetat. Com que és un full transparent, us permetrà calcar i intervenir la fotografia sense fer-la malbé. Podeu dibuixar-hi elements amb

retoladors permanents o transformar el rostre, els cabells o el vestuari de l'autora amb pintura acrílica. També podeu enganxar-hi retalls o papers de colors. Tots els elements que afegiu han d'estar relacionats amb l'imaginari de l'autora i amb la informació que hagueu trobat sobre ella.

Si ho preferiu, també es pot treballar digitalment amb algun editor de fotografia. La gràcia de fer-ho amb l'acetat és que, si enganxeu el full a la fotografia només per un costat (per la part superior o per un dels laterals), podeu veure la imatge abans i després de la vostra intervenció; l'Ursula pública (la que pot veure tothom) i la vostra Ursula personal (la que veieu i coneixeu vosaltres).

© Marian Wood Kolish

CATWINGS

ENTREGA NÚMERO 5!

Nivell	Cicle Mitjà i Superior i Primer Cicle d'ESO (8-14 anys)
Materials	Material per escriure Ordinador
Àrea de coneixement	Llengua Expressió artística: visual i plàstica
Objectius	Escriure un conte a partir dels protagonistes de <i>Catwings</i> . Reconèixer l'estructura interna d'un conte.
Competències bàsiques.	Àmbit lingüístic: Dimensió Expressió escrita/ Dimensió Literària
Àmbits i dimensions	Àmbit autonomia i iniciativa personal
Agrupació	Grups reduïts o parelles (segons les edats)
Durada	1 o 2 sessions de treball (50-60 minuts)

DESENVOLUPAMENT

Us proposem crear una nova aventura que doni continuïtat a aquesta sèrie. En petits grups o bé per parelles, escriviu un conte sobre els gats alats.

Partiu de preguntes obertes del tipus:

- Què passarà a partir d'ara amb la Jane i la senyora Tabby?
La Sarah, la velleta amb qui viuen, les podrà seguir cuidant?
- Els gats que viuen al camp decidiran emprendre un nou viatge?
Coneixeran un altre gatet o gateta? S'enfrontaran a més perills?
- És possible que hi hagi més gats alats a part dels germans Tabby?
Si és així, podria ser que es produís una trobada entre ells?

Entre tots, decidiu quina serà la propera aventura. Proporcioneu-los un petit guió que els permeti estructurar bé la història i desenvolupar-ne el contingut:

1. Escriviu una breu sinopsi sobre l'argument.
2. Organitzeu l'aventura tenint en compte que ha de tenir un inici, un desenvolupament i un desenllaç. (Podeu analitzar algun dels contes de l'autora per tal d'identificar-ne les parts. Fixeu-vos, també, que l'autora ho organitza sempre amb capítols).
3. Redacteu el conte.
4. Poliú els detalls del redactat i passeu-ho a l'ordinador.

Recomanacions: convideu-los a canviar de rol per tal que tots escriguin, aportin idees, dictin parts del text quan toqui passar-ho a l'ordinador... Procureu que tots aportin idees i entre el grup o la parella les consensuin.

Finalment, compartiu les històries amb la resta de companys i companyes.

ESTIREM EL FIL...

Si disposeu de temps o ho creieu oportú, un cop tingueu el text revisat, il·lustreu-lo. Determineu quantes il·lustracions hi haurà en funció del format (podeu fer servir el model del llibre).

Si elaboreu aquesta proposta, aprofiteu l'ocasió per fer una exposició a l'escola o bé digitalitzeu els contes i mostreu-los a través del blog o de la pàgina web del centre.

Recordeu que podeu caracteritzar cada conte amb una icona diferent, com es fa en el llibre (veure índex i números de pàgina). Cada grup pot pensar la seva i fer una plantilla del gat que representarà el seu conte per tal d'estampar-lo en cada pàgina. També caldrà pensar un bon títol i resumir l'aventura en dues línies suggeridores.

Podeu fer arribar les creacions literàries al departament educatiu de l'editorial a educa@editorialflamboyant.com

CATWINGS

CLUB DE LECTURA

Ursula K. Le Guin

Il·lustrat per S. D. Schindler

UN CONTE DE GATS ALATS

Els éssers humans i els animals de companyia.

La supervivència.

Sentir-se diferent. La por a la diferència.

Créixer i fer-se gran.

La família. Els germans.

Guardar secrets.

Animals fantàstics en la literatura.

Migrar.

EL MERAVELLÓS ALEXANDER I ELS GATS ALATS

Un gat de carrer vs un gat de la llar.

L'amistat.

Explorar els límits. La curiositat.

La superació d'un trauma.

El bullying.

Els perills coneguts i desconeguts.

EL RETORN DELS GATS ALATS

Vida a la ciutat vs vida al camp.

Trobar a faltar un ésser estimat.

La por.

La cooperació i la generositat.

Els desallotjaments.

La família. Els germans.

LA JANE VA AL SEU AIRE

Reflexions sobre la vida i la pròpia existència.

La independència personal. L'autonomia.

Maneres d'estimar. El sentiment de possessió.

Privar de llibertat a algú altre.

L'exposició pública: les xarxes socials.

L'èxit i la fama.

Els infants i la gent gran: què tenen en comú?

Flamboyant